

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 528/2013 par biocīdu piedāvāšanu tirgū groza attiecībā uz konkrētiem nosacījumiem par piekļuvi tirgum"

COM(2013) 288 final – 2013/0150 (COD)

(2013/C 341/10)

Vienīgais ziņotājs: **Pedro NARRO**

Eiropas Parlaments 2013. gada 23. maijā un Padome 2013. gada 6. jūnijā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pantu nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

"Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu groza attiecībā uz konkrētiem nosacījumiem par piekļuvi tirgum"

COM(2013) 288 final – 2013/0150 (COD).

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2013. gada 17. jūlijā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 492. plenārajā sesijā, kas notika 2013. gada 18. un 19. septembrī (18. septembra sēdē), ar 154 balsīm par, 2 balsīm pret un 7 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1 Eiropas Komisijas priekšlikums dod iespēju būtiski uzlabot jaunās regulas par biocīdiem, kas stāsies spēkā no 2013. gada 1. septembra, praktisko piemērošanu, precīzē pārejas noteikumu darbību un sniedz lielāku tiesisko noteiktību operatoriem.

1.2 EESK pauž nožēlu, ka Eiropas jaunā tiesību akta par biocīdiem ilgajā un sarežģītajā pieņemšanas procesā Komisija, Padome un Parlaments nav apsvēruši *ex ante* traucējumus, kurus varētu radīt neskaidrie pārejas noteikumi.

1.3 EESK arī atbalsta nepieciešamību ieviest izmaiņas regulā par biocīdiem pirms tās stāšanās spēkā ⁽¹⁾, lai atvieglotu pāreju no Direktīvas 98/8/EK uz minēto regulu. Lai nodrošinātu sistēmas pareizu darbību, ir jāizmanto pārejas pasākumu kopums, kas dod iespēju operatoriem un dalībvalstīm pakāpeniski ieviest izmaiņas sistēmā.

1.4 EESK atzinīgi vērtē izmaiņas pārejas noteikumos attiecībā uz apstrādātiem produktiem un pašreizējo aktīvo vielu un biocīdo produktu novērtēšanu. Šīs izmaiņas faktiski novērsīs to, ka tiktu iesaldēta daudzu jauno apstrādāto produktu laišana tirgū, un nodrošinās, ka minētos produktus varēs laist tirgū ar

nosacījumu, ka līdz 2016. gada 1. septembrim ir iesniegts dokumentu kopums apstrādāto produktu sastāvā esošo aktīvo vielu novērtēšanai ⁽²⁾. Šīs izmaiņas veicinās arī pāreju uz saskaņotu atļauju sistēmu pašreizējiem biocīdiem produktiem ⁽³⁾.

1.5 Attiecībā uz novatorisko noteikumu par obligātu apmaiņu ar pētījumiem par biocīdu ietekmi un iedarbību uz vidi saistībā ar Regulas (EK) Nr. 1451/2007 II pielikumu EESK aicina Komisiju nodrošināt, ka jaunais pienākums nekaitē konkurencei un negatīvi neietekmē atsevišķu uzņēmumu inovācijas spēju.

1.6 EESK atbalsta to, ka tiesību akta grozījumu ietvaros tiek skarti citi svarīgi jautājumi, piemēram, par piekļuvi informācijai, par biocīdo produktu definīciju un pienākumu apmainīties ar datiem.

2. Ievads

2.1 Biocīdi ir aktīvās vielas vai maisījumi, kas satur vienu vai vairākas aktīvās vielas, un lietotājam piegādātajā veidā paredzēti, lai iznīcinātu, atbaidītu, padarītu nekaitīgu, kavētu iedarbību vai citādi ar ķīmiskiem vai bioloģiskiem līdzekļiem iznīcinātu jebkuru kaitīgu organismu; visas vielas, maisījumus un iekārtas,

⁽¹⁾ Stāšanās spēkā paredzēta 2013. gada 1. septembrī.

⁽²⁾ Regulas (ES) Nr. 528/2012 94. pants.

⁽³⁾ Regulas (ES) Nr. 528/2012 89. pants.

ko laiž tirgū ar mērķi ražot aktīvās vielas, arī uzskata par biocīdiem produktiem⁽⁴⁾. Biocīdi sastopami ikdienas dzīvē, novēršot slimību izplatīšanos un palīdzot uzturēt augstu higiēnas līmeni teritorijās ar augstu iedzīvotāju blīvumu.

2.2 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/8/EK iekļauti noteikumi par biocīdu laišanu tirgū Kopienas teritorijā⁽⁵⁾. Minētā direktīva Eiropas līmenī saskaņo tiesību aktus par šiem produktiem, nosakot biocīdo produktu novērtēšanas un apstiprināšanas kopīgos principus un tādējādi izvairoties no ekonomiskiem/ administratīviem šķēršļiem.

2.3 Eiropas Komisija 2013. gada 16. maijā iesniedza jaunu priekšlikumu, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu attiecībā uz konkrētiem nosacījumiem par piekļuvi tirgum⁽⁶⁾. Biocīdu regulu pieņēma 2012. gada 22.⁽⁷⁾ maijā, un tās stāšanās spēkā ir paredzēta 2013. gada 1. septembrī. Jaunais tiesību akts aizstās Direktīvu 98/9/EK, un tas izstrādāts pēc plašām publiskām apspriedēm un detalizēta ietekmes novērtējuma, kuru sagatavoja Eiropas Komisija⁽⁸⁾.

2.4 Šīs regulas mērķis ir uzlabot biocīdu brīvu apriti Savienībā, vienlaikus nodrošinot augstu aizsardzības līmeni gan cilvēku veselībai, dzīvnieku labturībai, gan videi. Regulā ir saglabāta Direktīvas 98/8 struktūra, balstoties uz piesardzības principu, lai nodrošinātu, ka aktīvo vielu un biocīdo produktu ražošana un pieejamība tirgū negatīvi neietekmē veselību un vidi.

2.5 Šis tiesību akts paredzēts, lai novērstu nepilnības iepriekšējā tiesiskajā regulējumā, kā arī uzlabotu apstiprināšanas sistēmas darbību, izmantojot vienkāršošanu, novērstu šķēršļus biocīdo produktu tirdzniecībai un saskaņotu atsevišķus noteikumus.

2.6 Komisija pieņēmusi lēmumu pirms Biocīdu regulas Nr. 528/2012 spēkā stāšanās iesniegt oficiālu grozījumu, jo konstatēts, ka atsevišķi noteikumi varētu radīt traucējumus tas darbībā. Šis grozījums ir ieviests divu iemeslu dēļ:

⁽⁴⁾ Direktīva 98/8/EK.

⁽⁵⁾ OV L 123, 24.4.1998.

⁽⁶⁾ COM (2013) 288 final.

⁽⁷⁾ OV L 167, 27.6.2012.

⁽⁸⁾ SEC(2009) 773.

— lai novērstu to, ka Biocīdu regulas pārejas noteikumi uz vienpadsmit gadiem neplānoti iesaldēs to izstrādājumu tirgu, kas apstrādāti ar biocīdām vielām, kuras ir likumīgi laistas ES tirgū, bet vēl nav novērtētas ES līmenī;

— lai novērstu neplānotus šķēršļus tirdzniecībā saistībā ar regulas piemērošanu, kas varētu negatīvi ietekmēt atsevišķus operatorus.

3. Vispārīgas piezīmes

3.1 EESK 2010. gada pieņēma atzinumu par Regulu Nr. 528/2012 par biocīdu tirdzniecību un izmantošanu⁽⁹⁾. Komiteja puda atbalstu direktīvas aizstāšanai ar Biocīdu regulu, lai panāktu tiesību aktu vienkāršošanu un saskaņošanu.

3.2 Neraugoties uz ietekmes novērtējumu, sabiedrisko apspriešanu un dažādajiem ziņojumiem saistībā ar Biocīdu regulas apstiprināšanu, galvenokārt mazie un vidēja lieluma piegādātāji puda kritiku par būtisku ierobežojumu iespējamību un tirgus darbības traucējumiem regulas īstenošanas rezultātā, un tādēļ Eiropas Komisijai nācās steidzami reaģēt, izstrādājot virkni grozījumu, kas novērstu iespējamo negatīvo ietekmi uz tirdzniecību, kādu varētu radīt Eiropas tiesību akts par biocīdiem, konkrētāk, tā pārejas noteikumi.

3.3 EESK atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir grozījusi atsevišķus pantus, lai sekmētu tiesību akta par biocīdiem racionālu piemērošanu. Tomēr EESK uzskata, ka pēc regulas pārskatīšanas procedūras uzsākšanas vajadzēja plašāk un sistemātiskāk pievērsties atsevišķām nepilnībām sākotnējā tiesību aktā, piemēram, jautājumam par informācijas pieejamību, pienākumam par datu apmaiņu un biocīdu grupas produktu definīcijai.

3.4 Grozījumi pārejas noteikumos, īpaši Regulas Nr. 528/2012 86., 89. un 94. pantā, novērsīs atsevišķu aktīvu vielu tirdzniecības iesaldēšanu un ar biocīdiem apstrādātu produktu faktiski aizliegumu laika posmā no 2013. gada 1. septembra līdz attiecīgajos pantos norādītās pēdējās aktīvās vielas apstiprināšanai. EESK uzskata, ka minētās izmaiņas pārejas noteikumos novērs būtisku papildu kaitējumu, kādu varētu radīt sākotnējais formulējums.

⁽⁹⁾ OV C 347, 18.12.2010., 62. lpp.

4. Īpašas piezīmes

4.1 Regulas (ES) Nr. 528/2012 89. panta 4. punktā un 93. panta 2. punktā ir paredzēti termiņi, kādos pārtrauc piedāvāt tirgū un lietot biocīdus, kam nav piešķirta atļauja. Tādi paši termiņi būtu jāpiemēro, lai pārtrauktu piedāvāt tirgū un lietot jau tirgū esošu produkta veidu gadījumos, kad atļauja ir piešķirta, bet atļaujas nosacījumu dēļ ir jāveic produkta izmaiņas. EESK uzskata, ka šādā gadījumā vajadzētu atkāpties no termiņiem, ievērojot vispārējo noteikumu, ja pieprasījums tiek noraidīts. EESK ierosina, ka tad, ja produkts ir apstiprināts, bet jāveic izmaiņas, būtu jāpiešķir garāks periods izmantošanai un laišanai tirgū.

4.2 Eiropas Ķimikāliju aģentūrai (ECHA) jānodrošina, ka tās publicētajā sarakstā (95. pants) iekļauta vienīgi informācija par attiecīgajiem piegādātājiem, kas atbalsta konkrētas aktīvās vielas atjaunošanu.

4.3 Informācijas pieejamības jomā (66. panta 3. punkts) EESK uzskata, ka ir pareizi jālīdzsvaro sabiedrības un likumīgās privātās intereses. Automātiska un sistemātiska informācijas

atklāšana par aktīvās vielas ražotāja vārdu un adresi jebkurai trešai pusei, kas minēto informāciju pieprasa, varētu mazināt atļaujas īpašnieka komercinteresu aizsardzību.

4.4 Atzinumā par biocīdo produktu regulu EESK atzinīgi vērtēja obligātu prasību par datu kopīgu izmantošanu saistībā ar dzīvniekiem veiktajiem pētījumiem. Būtībā viens no vispozitīvākajiem jaunās regulas aspektiem ir tas, ka paredzēts novērst nevajadzīgas ciešanas mugurkaulniekiem, veicot atkārtotus pētījumus toksikoloģijas jomā. Komisijai visos gadījumos būtu jāizvērtē, vai prasība par datu apmaiņu papildus datiem par toksisko un ekotoksisko ietekmi ir līdzsvarota un sekmē jaunu aktīvu vielu izstādi, īpaši pētījumi par ietekmi un iedarbību uz vidi saistībā ar Regulas (EK) Nr. 1451/2007 II pielikumā minētajām vielām. Efektīva kompensācija un datu aizsardzība līdz 2025. gadam ir īpaši svarīga, lai izvairītos no darba negodprātīgas izmantošanas.

4.5 EESK uzskata, ka būtu lietderīgi pagarināt termiņu no 2 uz 3 gadiem, lai dalībvalstis pieņemtu lēmumu par biocīdo produktu apstiprināšanu pēc lēmuma pieņemšanas par konkrētu aktīvo vielu specifiskiem produktu veidiem (Regula Nr. 528/2012, 89. pants). Ja dažādu apstiprināšanas posmu dēļ izmaiņas netiek ieviestas, varētu būt risks, ka termiņi sistemātiski netiek ievēroti, tādējādi apstādinot procesu.

Briselē, 2013. gada 18. septembrī

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs*

Henri MALOSSE